

Số: /BNN-TCTL

Hà Nội, ngày tháng năm 2020

V/v bảo đảm nguồn nước phục vụ
sản xuất nông nghiệp và dân sinh
vụ Đông Xuân năm 2020-2021

Kính gửi: Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương

Theo dự báo của Trung tâm Dự báo Khí tượng Thủy văn Quốc gia (bản tin dự báo mùa ngày 16/11/2020), hiện tượng La Nina sẽ tiếp tục duy trì từ nay cho đến những tháng đầu năm 2021. Trong thời gian từ tháng 1÷5/2021, lượng mưa trên các khu vực phổ biến ở mức trung bình nhiều năm (TBNN) và cao hơn TBNN, khả năng xuất hiện mưa trái mùa ở một số tỉnh thuộc khu vực Nam Trung Bộ, Tây Nguyên và Đồng bằng sông Cửu Long; dòng chảy trên các sông suối phổ biến thấp hơn so với TBNN từ 10-30%, riêng khu vực Bắc Bộ thấp hơn từ 20-60%; dung tích trữ các hồ chứa thủy lợi, thủy điện hiện tương đối cao, phổ biến trên 90% dung tích thiết kế.

Nhìn chung, nguồn nước trữ tại công trình thủy lợi cơ bản bảo đảm phục vụ cho sản xuất nông nghiệp và dân sinh. Tuy nhiên, cần lưu ý tình trạng hạ thấp mực nước tại hạ du hệ thống sông Hồng – Thái Bình tiếp tục ảnh hưởng đến hiệu quả lấy nước của các công trình thủy lợi; xâm nhập mặn ở Đồng bằng sông Cửu Long nguy cơ xảy ra ở mức cao hơn TBNN và công trình thủy lợi nội đồng bị hư hại ở khu vực Trung Bộ sẽ ảnh hưởng đến việc phân phối nước đến mặt ruộng.

Để bảo đảm nguồn nước phục vụ sản xuất nông nghiệp, dân sinh vụ Đông Xuân 2020-2021, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn đề nghị Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương tổ chức thực hiện các giải pháp sau:

1. Giải pháp chung

- Xây dựng kế hoạch sử dụng nguồn nước vụ Đông Xuân 2020-2021 phù hợp với thực trạng nguồn nước. Trong đó, cần lưu ý xác định nguy cơ bị ảnh hưởng của hạn hán, thiếu nước, xâm nhập mặn chi tiết đến từng vùng, khu vực để có giải pháp cụ thể.

- Thường xuyên kiểm kê nguồn nước trong công trình thủy lợi, thực hiện tiết kiệm nước ngay từ đầu vụ Đông Xuân, có kế hoạch phân phối nước hợp lý từ đầu vụ sản xuất và điều chỉnh hợp lý khi nguồn nước bị thiếu hụt để bảo đảm cung cấp đủ cho các nhu cầu thiết yếu cho cả mùa khô.

- Bố trí cơ cấu sản xuất nông nghiệp, thời vụ gieo trồng phù hợp với khả năng nguồn nước, tránh gieo trồng ở vùng không bảo đảm chủ động về nguồn nước trong cả vụ sản xuất; bố trí vùng sản xuất cây trồng có cùng khả năng chịu hạn, mặn và nhu cầu dùng nước để thuận tiện cho việc điều tiết nước.

- Tăng cường nạo vét các cửa lấy nước, hệ thống kênh mương, đắp đập ngăn mặn, trữ ngọt trong hệ thống kênh mương, đào ao trữ nước, lắp đặt và vận hành các trạm bơm dã chiến để tận dụng tối đa nguồn nước, giảm thất thoát, lãng phí nước; thực hiện các giải pháp tưới tiên tiến, tiết kiệm nước cho lúa và cây trồng cạn, bảo đảm đáp ứng nhu cầu nước tối thiểu vào các thời kỳ nhạy cảm về nước của cây trồng, đặc biệt với cây ăn quả, cây trồng có giá trị kinh tế cao.

- Ưu tiên nguồn lực đầu tư sửa chữa, phục hồi các công trình thủy lợi, công trình cấp nước sinh hoạt tập trung bị ảnh hưởng do các đợt mưa, lũ, bão trong năm 2020; đẩy nhanh tiến độ thi công các công trình thủy lợi để nâng cao năng lực khai thác nguồn nước và hiệu quả khai thác công trình thủy lợi.

- Chủ động sử dụng kinh phí từ ngân sách địa phương và huy động các nguồn hợp pháp khác để tăng cường thực hiện các giải pháp bảo đảm nguồn nước phục vụ sản xuất nông nghiệp và dân sinh; phòng, chống hạn hán, thiếu nước, xâm nhập mặn hiệu quả.

2. Lưu ý giải pháp trọng tâm cho từng khu vực

a) Khu vực Bắc Bộ

Vùng Trung du và Đồng bằng Bắc bộ cần huy động tối đa phương tiện để lấy nước trong các đợt điều tiết nước từ các hồ chứa thủy điện để làm đất phục vụ gieo cấy; đồng thời cần tranh thủ trữ nước vào các vùng trũng, ao, hồ, hệ thống kênh mương để tưới dưỡng, đề phòng trường hợp nguồn nước hệ thống sông Hồng xuống thấp, không bảo đảm cung cấp cho các hệ thống công trình thủy lợi vận hành. Vùng miền núi phía Bắc thực hiện cân đối, sử dụng tiết kiệm lượng nước trữ các hồ chứa, bảo đảm cung cấp suốt vụ gieo trồng.

b) Khu vực Trung Bộ

Tận dụng tối đa nguồn nước tự nhiên còn lại từ ao, hồ, sông suối, kênh rạch để cung cấp cho sản xuất vụ Đông Xuân, tiết kiệm nguồn nước từ các hồ chứa thủy lợi để dành cung cấp cho vụ Hè Thu. Tăng cường công tác thủy lợi nội đồng để khôi phục hoạt động của công trình bị ảnh hưởng trong đợt mưa lũ vừa qua. Các diện tích tưới thuộc vùng hạ du các sông có hồ chứa thủy điện, như: Quảng Trị (lưu vực sông Thạch Hãn), Quảng Nam, Đà Nẵng (Vu Gia-Thu Bồn), Phú Yên (sông Ba-Bàn Thạch), Ninh Thuận (sông Cái Phan Rang), Bình Thuận (sông La Ngà - Lũy)...v.v. cần có kế hoạch điều tiết các hồ chứa thủy điện để bổ sung nước cho hạ du trong các thời kỳ khô hạn; đồng thời cân đối nguồn nước, sử dụng nước tiết kiệm để dành cung cấp cho vụ Hè Thu.

c) Khu vực Tây Nguyên và Đông Nam Bộ

Theo dõi chặt chẽ tình hình thời tiết, nguồn nước để thực hiện kế hoạch gieo trồng, giảm thiểu thiệt hại khi nguồn nước không đảm bảo, đặc biệt ở các vùng ngoài phạm vi công trình thủy lợi phụ trách tưới. Tranh thủ bơm, trữ nước dự trữ khi nguồn nước bảo đảm.

d) Khu vực Đồng bằng sông Cửu Long

Thực hiện các giải pháp theo chỉ đạo tại Chỉ thị số 36/CT-TTg ngày 11/9/2020 của Thủ tướng Chính phủ, Văn bản số 8286/BNN-TCTL ngày 30/11/2020 của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn. Lưu ý thực hiện việc theo dõi chặt chẽ thông tin dự báo nguồn nước, xâm nhập mặn; khoanh vùng cụ thể các diện tích khả năng bị ảnh hưởng của hạn hán, xâm nhập mặn để thực hiện thời vụ gieo trồng và cơ cấu giống phù hợp với tình hình nguồn nước; tổ chức quan trắc độ mặn để thực hiện việc lấy nước hợp lý.

Đề nghị Ủy ban nhân dân các các tỉnh, thành phố khẩn trương triển khai tổ chức thực hiện./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- BT. Nguyễn Xuân Cường (để b/c);
- VPBCĐ TW PCTT;
- Cục Trồng trọt;
- Sở NN&PTNT các tỉnh, TP;
- Tập đoàn Điện lực Việt Nam;
- Các Viện: QHTL, KHTLVN, QHTLMN;
- Các cơ quan truyền thông, báo chí;
- Lưu VT, TCTL. (10b)

**KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG**

Nguyễn Hoàng Hiệp